

Muut asiat/ kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuusto 15.12.2025 § 112
117/00.01.03.00/2025

1. Valtuustoaloite tuulivoimateollisuusalueiden tuulimyllyjen vähimmäisetäisyyksistä asuttuihin rakennuksiin ja loma-asuntoihin

Valtuutettu Upi Vartiainen esitti valtuuston kokouksessa seuraavan valtuustoaloitteen yhteistyössä valtuutettujen Elina Räsäsen ja Hannu Gladin kanssa:

”Valtuustoaloite Viitasaaren kaupunginvaltuustolle

Vaatus ja sisältö:

Edellisellä valtuustokaudella Viitasaaren kaupunginhallitus vaati lausunnossaan maakuntakaavaan tuulivoimateollisuusalueiden tuulimyllyjen vähimmäisetäisyydeksi asutukseen kaksi kilometriä (2,0 km). Jostain syystä mm. Karhukorven hankkeen osalta tästä vaatimuksesta luovuttiin?

Nyt esitämme, että Viitasaaren kaupunki määrää kaikkien tuulivoimateollisuusalueiden tuulimyllyjen vähimmäisetäisyydeksi asuttuihin rakennuksiin ja loma-asuntoihin vähintään kaksi km (2,0 km) aiempien päätösten mukaisesti.

Tämän tulee koskea nyt valmisteilla olevia kolmea tuulivoima hanketta, kuin myös mahdollisia hankkeita tulevaisuudessa.

Perustelut:

Asumisen, vapaa-ajan asumisen ja omaisuuden turvaaminen

1. Liian lähelle asutusta rakennetut tuulivoimalat ovat aiheuttaneet ongelmia joka puolella Suomea.

Usealla paikkakunnalla kiistellään oikeudessa muun muassa melumittauksista sekä siitä, miten ja kenen kustannuksella melutasot mitataan. Tuulivoimahankkeisiin liittyvät meluvaikutukset ovat aiheuttaneet pitkiä valitus- ja riitaprosesseja, jotka kuormittavat sekä asukkaita että kunnan hallintoa ja taloutta.

Nykyinen käytäntö ei anna kuntalaiselle turvallisuuden ja luottamuksen tunnetta päättäjien toiminnasta. Voitko päättäjänä tuhota naapurin kotirauhan ja omaisuuden käsi sydämellä?

Varovaisuus ja varmistaminen on varovaisuusperiaatteiden mukaisesti päättäjiä velvoittava.

Myös vapaa-ajan asutus, joka on Viitasaaren vetovoimatekijä ja pitää palvelumme ympärivuotisinä kärsii merkittävästi teollisuusalueiden rakentamisesta. Tuulivoimaloiden läheisyys laskee jo hankkeiden aloituksesta kiinteistöjen arvoa ja heikentää Viitasaaren houkuttelevuutta asumiseen ja vapaa-ajan viettoon.

2. On suuri määrä kuntia, jossa halutaan jo nyt suojella kuntalaisten terveyttä, omaisuutta ja kunnan vetovoimaisuutta myös uusille kuntalaisille.

Kahden kilometrin suojaetäisyyttä käyttävät kunnat: Kiuruvesi, Kolari, Hollola, Kauhava, Raahe, Kuortane, Uusikaupunki, Nivala, Kärsämäki, Kuusamo, Oulainen, Karijoki, Simo, Ii, Vaala, Pedersöre ja Kajaani.

Yli kolmen kilometrin suojaetäisyyttä käyttävät kunnat: Ilmajoki (3 km) ja Evijärvi (4 km).

Lisäksi tuulivoimateollisuusalueiden rakentamisen ovat kieltäneet: Inari, Utsjoki, Vierämä ja Ranua.

Perustuslain takaama yksityisen omaisuuden suoja murtuu tuulivoima-alueella. Kiinteistöjen arvot romahtavat, pankit eivät huoli kiinteistöjä takuuna lainoille, koko alueen toiminta halvaantuu epätietoisuuteen. Jo pelkkä hankkeen julki tulo ja aloitus vaikeuttaa muuta rakentamista ja kiinteistöjen ylläpitoa, koska pankit eivät rahoita vakuusarvojen heiketessä.

Mm. näitä lakeja päättäjiä pitää noudattaa:

Perustuslaki, Omaisuuden suoja laki, Terveysturvallisuuslaki ja asumisterveysasetus (laki korostaa erityisesti lasten suoja YK:n lapsen oikeuksien sopimuksella), Hallintolaki, Jätelaki, Luonnonsuojelulaki, Naapurussuhdelaki, Maankäyttö- ja rakennuslaki, Ympäristönsuojelulaki, Vesilaki, Alueiden käyttölaki, EU-lait.”

2. Valtuustoaloite päätösten vaikutusten ennakoarvioinnin ohjeiden laatimisesta sekä arvioinnin käyttöön otosta Viitasaaren kaupungin päätöksenteossa

Valtuutettu Maria Kaisa Aula esitti valtuuston kokouksessa yhdessä Outi Vornasen ja Mervi Paanasen seuraavaan yhteisen valtuustoaloitteen:

”Vuoden 2025 talousarvion valmistelun yhteydessä on tullut esille, että päätösten valmistelussa Viitasaarella olisi hyödyllistä ottaa käyttöön systemaattinen päätösten vaikutusten ennakoarviointi (EVA). Sen tavoitteena on parantaa valmistelun laatua, lisätä läpinäkyvyyttä ja tukea parempien, kestävien päätösten tekemistä.

EVA-menettelyn avulla tunnistetaan ehdotetun päätöksen hyvät ja huonot puolet sekä mahdolliset ennakoimattomat vaikutukset sekä eri päätösten yhteisvaikutukset. Ennakkovaikutusten arviointi on tarpeen, jotta lautakunta, kaupunginhallitus ja valtuusto voivat tehdä tietoon perustuvia arvovalintoja.

Päätösten ennakkovaikutusten arviointi on osin lakisääteistä (hallintolaki, eräät erityislait) ja Kuntaliitto suosittelee ennakoarvioinnin käyttöä. Aloitteen tavoite on, että arviointi ei ole vain satunnaista, vaan osa säännöllistä toimintaa, jossa toimitaan eri hallinnonaloilla yhteisten ohjaavien linjausten mukaisesti.

Ohjaavissa linjauksissa määriteltäisiin esimerkiksi, millaisissa päätöksissä ennakoarviointi on tarpeen ja mitä asioita arvioinnissa tulee ottaa huomioon. Päätösten valmistelu helpottuu kun on olemassa yhteisesti linjattu ”tsekkauslista” eikä linjauksia tarvitse tehdä tapauskohtaisesti. Ennakkovaikutusten arvioinnissa yleensä arvioidaan mm. ihmis-, talous-,

henkilöstö-, yhdenvertaisuus-, ympäristö-, maaseutu-, hyvinvointi- ja terveysvaikutuksia.

Ihmisvaikutuksissa voidaan tarkastella asioita päätöksestä riippuen esimerkiksi lasten tai ikäihmisten näkökulmasta. Ihmisvaikutusten arvioinnin osana on usein myös päätöksen kohteena olevan ihmisryhmän osallistaminen, esimerkiksi lasten tai nuorten mielipiteiden selvittäminen. Lisäksi on tärkeä arvioida, onko ehdotettu päätös kaupungin strategian mukainen.

EVA-arvioinnin osana voi olla myös vaihtoehtojen tarkastelu. Tämä tarkoittaa sitä, että päättäjille esitetään ja arvioidaan useita eri ratkaisumalleja.

Päättäjien kannalta ennakkovaikutusten arvioinnin on siis tarkoitus tuoda mukanaan monipuolisempaa ja parempaa valmistelua: Päätösten taustalla olevat perustelut, edut ja haitat tulevat näin selkeämmin esille. Päättäjillä on paremmat eväät punnita ja perustella päätöksiään. Ennakkovaikutusten arviointi tuo myös päätöksentekoon avoimuutta, varsinkin jos sen osana on päätöksen kohderyhmän mielipiteiden ja arvioiden selvittäminen. Päätösten ennakkovaikutusten arvioinnista on Kuntaliiton sekä THL:n (Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen) ohjeita.

Ehdotamme, että Viitasaaren kaupungille valmistellaan päätösten ennakkovaikutusten arvioinnin linjaukset ottaen huomioon Kuntaliiton sekä THL:n ohjeet sekä mahdolliset muiden kuntien vastaavat linjaukset. Linjaukset tulee hyväksyä kaupunginhallituksessa ja tuoda tiedoksi valtuustolle sekä tietysti lautakunnille, jotka päätösten valmistelussa ovat keskeisessä roolissa. Ennakkovaikutusten arvioinnin linjaukset ohjeistavat samalla myös lautakuntien, kaupunginhallituksen ja valtuuston listatekstien sisältöä.”

Päätösehdotus	Mahdolliset asiat esitetään kokouksessa.
Päätös	Kaupunginvaltuusto merkitsi muut asiat tiedoksi ja päätti saattaa aloitteet kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.
Muutoksenhaku	Muutoksenhakukielto
Toimenpiteet	Kohdat 1 ja 2 jatkokäsittelyyn kaupunginhallitus